

[Per Federspiel.]

Philippinerne så kom og bad om godt vejr, bad, om man ikke kunne ændre disse aftaler, var det for sent. Man kunne ikke forlange, at rebslagererhvervet verden over skulle stille sig om én gang til. Det viser altså, hvor forsigtig man skal være med at opkrue kunstige priser på varer, der vil kunne erstattes enten af andre råvarer eller af syntetiske stoffer.

Medens vi er ved dette begreb, „råvarer“, vil jeg lige gøre opmærksom på, at i forklaringen til artikel XXXVI til IV. del ser man, at det begreb, der i traktaten betegnes som „primary products“, er oversat både her og andre steder ved „råvarer“. Jeg gør opmærksom på dette i og for sig ikke for at tilvejebringe en rettelse, for der findes ingen mulig oversættelse til dansk; i den henseende er Danmark underudviklet, idet vort sprog mangler udtryk for disse primære varer, kaffe, frugter o. s. v., varer, der ikke skal forarbejdes, men som i og for sig heller ikke er råvarer. Der er på disse områder utvivlsomt meget at gøre ved at fremme importen og fjerne de handelspolitiske og finanspolitiske hindringer.

Jeg vil dog gerne spørge den høje regering, om man virkelig har overvejet artikel XXXVII om vore forpligtelser. Udenrigsministeren gør i sin fremsættelsestale ganske rigtigt opmærksom på, at disse bestemmelser efter deres indhold ikke er særlig forpligtende, men alligevel i hvert fald moralsk forpligtende, og dér skal man afstå fra at indføre finanspolitiske foranstaltninger, som i væsentlig grad vil kunne hindre eller hæmme væksten af forbruget af visse råvarer i naturlig eller forarbejdet form. Er det da hensigten generelt inden for de europæiske sammenslutninger at søge skabt ordninger, hvorefter adgangen lettes? Jeg nævner dette, fordi det vanskeliggøres ved, at disse bestemmelser ikke må være af diskriminatorisk karakter, medmindre der er tale om et frihandelsområde eller en toldunion. Derfor har det været muligt for de seks at skabe væsentligt forbedrede vilkår for de associerede stater i Afrika, medens det altså ikke har været muligt for andre lande at give tilsvarende generelle ordninger. Jeg har blot villet nævne disse spørgsmål uden i og for sig at entrere i en almindelig debat om udviklingsspørgsmålet.

På mit partis vegne kan jeg tiltræde, at vi undertegner denne traktat. Vi tilsiger forslaget vor støtte.

Jørgen Jensen: Det konservative folkeparti kan også sige ja til det foreslåede. Der er handlet meget hurtigt; jeg tror, at allerede i begyndelsen af næste måned kan folketinget vedtage forslaget ved anden behandling, således at udenrigsministeren med sagligt god samvittighed kan tage til Afrika med en enstemmig folketingsbeslutning som bagage.

Da GATT blev til for ca. 15 år siden, tænkte fædrene nok mest på deres egen generation og på sig selv. Siden hen kom disse nye, unge statssamfund til; verden havde forandret sig. Denne udvikling registreres bl. a. gennem det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Den gamle generation af lande, stater og samfund havde måttet bygge på sine egne erfaringer, også når det gjaldt handels- og toldpolitik. Man gik her ud fra mestbegunstigelsesprincippet, og det er et godt gammelt liberalt handelsprincip, der passer udmærket til en verden, der er præget af fri konkurrence og nogenlunde lige vilkår mellem landene. Men sådan ser verden jo ikke ud i dag.

De nye lande, der er kommet til, har ringere forudsætninger, og de kommer derfor med større ønsker og større krav. I det foreliggende forslag og i traktaten benævnes de som mindre udviklede kontraherende parter eller lande. Jeg kan ikke se, der er givet nogen som helst form for definition herpå, og det kunne være rart at spørge den højtærede udenrigsminister, om han kan antyde noget derom bl. a. ved at besvare et spørgsmål om, hvorvidt f. eks. visse europæiske lande også kan betragtes som værende mindre udviklede.

En tilpasning af disse gamle, klassiske liberale handelspolitiske synspunkter må nødvendigvis ske til fordel for disse nye lande. Det er et typisk træk ved disse, at de hidtil har været råvareproducenter. Deres økonomi står og falder så at sige med afsætningsmulighederne for måske en enkelt vare, og redningen ud af denne alvorlige situation, som et nyt land kan komme i, kan beskrives med et eneste ord, og det er industrialisering. Dette skal tages i videste forstand. Det helt primitive landbrug må